

Od redakčního kávovaru

Žáci a studenti mají za sebou první měsíc školy a s babím létem se blíží i říjnové volby. Přináším tipy, které se těchto témat mohou týkat. V iVysílání České televize je ke zhlédnutí nizozemský seriál **Arkádie** (Arcadia). Největší projekt tamní televize má dvě série, každá po osmi dílech (spolupracovaly na něm i Belgie a Německo). Ve vizuální podobě vsadili tvůrci na retro-futuristický styl 80. let. Inspirovali se čínským systémem sociálního kreditu, praktikami východoněmecké policie Stasi, ale lze tu vysledovat i inspiraci Orwellovou knihou 1984. Seriál sleduje rodinu, která žije pohodlný život v dystopické budoucnosti. Náhle je však degradována, když vyjde najevo, že otec manipuloval s občanským skóre svých dětí, aby jim zajistil lepší život. V Arkádii totiž určuje kvalitu člověka bodový systém a body občané získávají za loajalitu k režimu. Občan druhé kategorie nedosáhne na lékařskou péči, lepší pracovní místo, lepší bydlení. Při nulovém skóre je z Arkádie vyhoštěn do pustiny, kde ho čeká smrt. Bezpečnostní služby Štít a Hledí sledují lidi přes čip implantovaný do ruky. Nad vším bdí

Opatrovnice, jakási autoritářská vládkyně. Budou jednotliví členové rodiny naplňovat požadavky režimu, proplovat jím, nebo půjdou proti němu?

Téma je ryze aktuální, jsou zde autenticky vykresleny napětí ve vztazích i důraz na jednotlivce a jeho svobodnou vůli. Režim některé lidi pokládá za „méněcenné“ (ty s autismem, Downovým syndromem, staré a nemocné). Architektonicky zajímavé lokace inspirovaly slavné belgické stavby jako přehrada Gileppe, čtvrt Arenawijk z 50. let, krematorium Hofheide či Braemův pavilon. Seriál varuje před zneužitím moci a nabádá, abychom svou možnost volby nepromarnili a volili, jak v osobním životě, tak třeba v parlamentních volbách, podle nejlepšího vědomí i svědomí. Rozhodujeme totiž o vlastní budoucnosti.

Antologie **Sudety: Ztracený ráj** (Host 2025) přináší zase deset povídek o předválečném životě v pohraničí od českých spisovatelů s předmluvou historika Michala Stehlíka a publicisty Martina Gromana, kteří téma zasazují do kontextu. Knihu nádherně ilustroval Jaromír 99 (Jaromír Švejdlík), inspiroval se přitom

dobovými fotografiemi. Co se odehrávalo předtím, než běh dějin v pohraničí nenávratně vykojil? Vyprávění z malebné i drsné šumavské přírody, osudové první lásky, nezlomné sepětí s rodnou krajinou, zkušenosti vojáků z 1. světové války i spalující nenávist. Příběhy vytvářejí plastický obraz tehdejšího života v mnohonárodnostním pohraničí. Nejvic mě zaujala povídka „S křížkem po funuse“ od Petry Klabouchové, jež propojila svět křesťanství a šumavských pověr, krušnou zimu a její nevyhnutelný dopad na všechny generace, nechybí ani osobitý humor. A dále povídka „Moje budoucnost“ od Michaely Klevisové o představách rodičů, které nechceme následovat, o soužití Čechů a Němců ve třicátých letech, o stesku po domově a nacházení toho nového.

KATEŘINA
JANDEKOVÁ,
redaktorka
domácího
zpravodajství

